

mična knjigarna L. Hartmanna (Kugli i Deutsch v Zagrebu,) a kot prvi sotrudnik podpisan je hrvaški pisatelj Nikola Kokotović. Založniki mnogo obetajo in prvi list je res lep ter ima jako raznovrstno in zanimivo vsebino. Prav veselilo nas bo, če se list vzdrži; ali žalostne dosedanje izkušnje so nas učile, da veliki listi s podobami pri nas ne morejo dolgo živeti. Bodimo iskreni, premalo nas je: Veliko domoljubje bi še zmoglo materialne žrtve, ali odkod vzeti toliko duševnega kapitala, da bi po več beletrističnih listov mogli napolniti z dobrimi izvirnimi sestavki! Bog daj, da bi se motili! »*Dom i svet*« stoji za vse leto po 6 gld., pa ga tudi Slovencem priporočamo. — »*Društvo sv. Jeronima*« šteje letos 7400 udov, katere je obdarovalo s četverimi knjižicami. Prva je »*Danica*«, koledar z lepimi podobami ter raznovrstnim zabavnim in poučnim berilom. Nobena knjiga hrvaška ni tako razširjena, kakor »*Danica*«, kajti tiska se v 27.000 istiskih, ki se vsi razprodajo. Ostale knjige so »*Svilogojstvo za puke*« od Mažuranića, »*Živinski liečnik*« od Jagića in drugi snopič »*Hrvatske poviesti*« od prof. Klaića. Kar smo rekli o prvem snopiči te hrvaške zgodovine, to tu ponavljamo z dodatkom, da gospod profesor v drugem snopiči še mnogo zanimiveje pripoveduje. — V 85. knjigi »*Rada*«, glasila jugoslovenske akademije, priobčil je Adolf Veber filozofski članek »*O istini*«, profesor Valjavec nadaljevanje »*o porabi rieči 'črez' u novoslovenštini*«, prof. Nodilo peti del studije »*o religiji Srba i Hrvata*«, dr. Maixner pa »*pregled svih radnja u programima hrvatskih gimnazija i realaka od g. 1867-1886*«.

Matica Hrvaška v Zagrebu je dne 11. decembra 1887. imela prvokrat v svoji hiši letni svoj občni zbor. Predsednik presvetli gospod Ivan Kukuljević Sakcinski je ta imenitni dogodek posebno poudarjal v svojem govoru, in rekel, da bode »Matica« v svojem domu z vsemi močmi podpirala tolikanj potrebno združevanje književnikov, kolikor ji to dovoljujejo njena pravila. Potem se je med drugim zahvalil vladi za novčno podporo, ki jo je zopet naklonila »Matici«, a spomnil se je tudi rajncega Gvida pl. Klobučarića, ki je »Matici« zapustil 3000 gld. Iz obširnega poročila tajnika in blagajnika gospoda Ivana Kostrenčiča podajemo tu le najimenitnejše stavke. Od »Matičnega« doma dozidani sta dve tretjini za 50.595 gld., torej prav za toliko, kolikor je občni zbor dovolil po proračunu. Ker je zagrebško mestno starejšinstvo prostor darovalo, nosi hiša že zdaj 500 goldinarjev več, nego je ista glavnica obrestno naložena prej nosila, a vredna je danes med brati najmenj 60.000 gld. Za notranjo uravnavo »Matičnega stana« darovali so zagrebške banke, hranilnice in umrvi rodoljub dr. vitez Mašek skupaj 700 gld. Za lanskó leto je dala »Matica« udom svojim po sedem knjig, o katerih je »Zvon« že v 8. št. 1. l. poročal. Razven teh knjig izdala je Matica tudi še 4. zvezek grških in latinskih klasikov ter hrvaško-slovenski slovarček, Za to leto je namenila udom svojim vsakemu po osem knjig! 1. Nadaljevanje »*o kukcih*« od dr. Kišpatića, 2. »*Poviest rimskih careva*« od prof. Manojlovića, 3. »*Črtice iz hrvatske književnosti*« od prof. Broza, nadaljevanje, 4. »*Životopis glasbenika Vatroslava Lisinskoga*« od Kuhača, 5. Zvezek »*Šenoinih pripoviest*«, 6. jedno izvirno pripovedko, 7. in 8. dva vzorna prevoda iz tujih literatur. Za poslednje tri stavke čuva »Matica« lepih rokopisov in sicer po jedno izvirno pripovedko od Jos. Evg. Tomića in Šandora Gjalskega, črtice iz karlovškega življenja od našega rojaka Trstenjaka, prevod »Goetheove Ifigenije« od Vladislava Vežića, in Harambašićev prevod malo-ruskih »pjesničkih pripoviest« od Tarasa Ševčenka. Kako »Matica« nabira národno blágo in koliko ima že nabranih národnih pesmij, o tem je »Zvon« tudi že lani obširno poročal. »Matica« je v ta namen pozvala v Zagreb na svoj dom zopet dva mohamedovska trubadura, a v kratkem pričakuje tudi katoliškega pevca iz Bosne. Za urednika klasične biblioteke je imenovala »Matica« rojaka našega prof. dr. Avg. Musića, ki je izvrstno preložil in za tisek priredil *Herodota*. Razven prevodov

»Matica« izda v tej zbirki tudi književno zgodovino grško in latinsko, mitologijo, starine in kar bi sicer bilo potrebno. V ta namen je »Matica« od vlade dobila posebno denarno podporo. Tudi »knjižnici za hrvatske trgovce« je vlada obljubila pomoči, a »Matica« bo vsako leto po jedno ali dve knjigi te zbirke dajala na svetlo. Delo je že razdeljeno med razne pisatelje, ki so zvedeni v teh strokah. Povejmo še to, da razni pisatelji pišejo za »Matico« knjige o astronomiji in fizikalnih prikaznih, nadaljevanje občne zgodovine, opis hrvaške zemlje, opis vsega sveta s podobami, črtice iz minulosti drugih Slovanov in drugega več. Tudi misli »Matica« izdati antologijo novejšega pesništva in nekatere starejše in novejše pesnike v sijajni zunanji obliki. Povoljno kakor literarno, je tudi gospodarsko poročilo »Matičino« za minulo leto. Udov šteje »Matica Hrvatska« 6.507, a od 46.000 tiskanih knjig jih je na prodajo pri raznih knjigarjih samo še kakih 600, vse ostalo se je razprodalo! Rednega dohodka je imela »Matica« 24.814 gld., a izrednega 3.000 gld. Za knjige je potrosila 19.791 gld., a v glavnico je uložila 7.550 gld. S hišo svojo in z ustanovami za nagrade pisateljem ima zdaj vsega imeenja 102.986 gld. V zadnjih desetih letih, odkar prerojeno »Matico« vodi novi odbor z neutrudljivim blagajnikom in tajnikom gospodom Ivanom Kostrenčičem, pomnožilo se je »Matičino« imetje za več nego 70.000 gld. Knjig je v teh desetih letih »Matica« izdala osemdeset v 350.000 iztiskih za 170.000 gld. Da je občni zbor to poročilo z nepopisnim navdušenjem odobril, ne trebamo posebej poudarjati; sklenil pa je, da je na pomlad »Matičin dom« dozidati, če bodo razmere ugodne. Bog daj srečo!

„Triglav“. Slovenske pesni. Za samospjev s spremljanjem klavirja. Uredil *Ant. Foerster*. II. zvezek. V Pragi, založnik Fr. Urbanek. Velika 8°. Cena 1 gld. 20 kr. (Pri skladatelji 80 kr.; po pošti 5 kr. več.) — Gledé obsega, oblike in namena te zbirke velja tudi o tem nadaljevalnem zvezku „Triglava“, kar je poročal „Ljubljanski Zvon“ našim čitateljem že o I. zvezku „Triglava“. Vsebina II. zvezku pa je: 13. „Zagorska“. 14. „Nekaj novega“. 15. „Slovo“. 16. „V planinsko vas“. 17. „Vojaška“. 18. „Tolažba“. 19. „Zvonikarjeva“ (besede in napev zložil Bl. Potočnik). 20. „Svarjenje“. 21. „Vse mine“. 22. „Veselja dom“ (besede in napev zložil A. M. Slomšek). 23. „Dolenjska“ (besede in napev zložil Bl. Potočnik). 24. „Pri luni“ (besede in napev zložil Miroslav Vilhar). — Tudi v tem zvezku prevladuje národna pesem. Gospod skladatelj se je držal strogo národnih napevov, a obliko dal jim je tako ljubko in umetlno, da bodo ugajale te naše pesmi tudi najstrožjemu kritiku. V zadregi smo, katere bi imenovali najlepše, a preverjeni smo, da najde vsakdo izmed njih takih, katere je že od nekdaj rad popeval. Res veliko národnega blaga je v „Triglavu“ nabranega. Prav živo priporočamo zbirko našemu muzikalnemu občinstvu in želimo, kar smo do sedaj pogrešali, da se národna pesem ne udomači le v zasebnih krogih, temveč tudi pri koncertih, besedah in drugih javnih produkcijah naših slovenskih pevk in pevcev. *A. R.*

Učenke v petih delih sveta. — Pod tem zaglavjem sta izšla dosedaj v založništvu Giontinijevem I. in 2. zvezek tega dela, katero je spisala francoski pisateljica *Eliza Berthet*, in katero je na slovenski jezik prevel *Anton Sušnik*. Prvi zvezek s slikano podobo na prvi strani, obseza dve mični povedki: „Darinka, mala Črnogorka“ in „Dafna, mala Grkinja“; drugi zvezek pa: „Lori, mala Zamorka“, in „Sita, mala Hindostanka“; tretji in četrti zvezek, ki pa stoprav izideta meseca februarja ali marcija l. 1888., obsezala bodeta: „Izanami, mala Japonka“, „Inana, mala Mehikanka“, in „Ema, deklica z havajskih otokov“. — Francoska akademija znanosti je odlikovala te spise, kateri so osobito namenjeni ženski šolski mladini ter opisujejo in rišejo zanimljivim načinom kulturno stališče in položaj ženske in njene odgojevalne razmere pri raznih národih — z nagrado „Monthyon“ v znesku 10.000 frankov. Tu bodi omenjeno, da je slavni pisatelj baron